

Raadsvoorstel

Raad d.d.	4 juli 2023	Portefeuillehouder	SKR
Commissie d.d.	20 juni 2023	Opsteller	baar01
B&W d.d.	30 mei 2023	Zaaknr.	Z23000407

Onderwerp

Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. Het Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel vast te stellen, waarmee:
 - een gemeentelijke subsidieregeling wordt opgezet voor eigenaar-bewoners van eengezinswoningen;
 - eigenaar-bewoners van eengezinswoningen in energiearmoede extra ondersteuning en ontzorging ontvangen bij het verduurzamen van hun woning;
 - wordt besloten om geen renteloze lening voor zonnepanelen in het leven te roepen;
 - in 2024 een pilot wordt opgestart met één Vereniging van Eigenaren (VvE) in de gemeente Eersel om hun complex verregaand te verduurzamen;
 - particuliere huurders en verhuurders geïnformeerd gaan worden over de mogelijkheden die zij hebben om hun woning te verduurzamen;
 - het gesprek met Woningstichting De Zaligheden wordt aangegaan over de versnelde verduurzaming van hun slecht geïsoleerde woningen in de gemeente Eersel;
 - de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie wordt ingezet voor de uitvoering van de subsidieregelingen 'energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024' en 'eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024' en waarvoor het budget Duurzaamheid voor zowel de inkomsten als uitgaven met € 270.000,- wordt verhoogd.
2. De 'Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024' vast te stellen en
 - daarmee de gemeentelijke subsidieregeling uit beslispunt 1 mogelijk te maken;
 - daarvoor een krediet van € 350.000,- beschikbaar te stellen waarvan de lasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds.
3. De 'Tijdelijke subsidieregeling eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024' vast te stellen en
 - daarmee het extra ontzorgen van particuliere woningeigenaren in energiearmoede uit beslispunt 1 mogelijk te maken;
 - daarvoor de resterende rijksmiddelen van de Specifieke Uitkering Aanpak Energiearmoede, zijnde € 151.624,- beschikbaar te stellen en daarvoor het budget Duurzaam te verhogen voor zowel de inkomsten als uitgaven;
 - daarnaast € 90.168,- uit het krediet 'Energiereductie en zon op dak' in te zetten.
4. Het Plan van Aanpak inzet 'capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE) 2023 vast te stellen en daarvoor:
 - Het budget duurzaamheid met € 201.551,- te verhogen voor de uitvoering van het Plan van Aanpak en deze uitgaven te dekken uit de specifieke rijksuitkering CDOKE.
5. Gelet op de punten 1, 2, 3 en 4 de ... begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

Inleiding/aanleiding

Er zijn op dit moment op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau veel ontwikkelingen op het gebied van de energie- en warmtetransitie. Het Rijk heeft de laatste jaren veel nieuw beleid gemaakt op dit beleidsterrein en budget beschikbaar gesteld voor lokale uitvoering. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten aan de lat staan voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving. De Transitievisie Warmte is het visiedocument van de gemeente Eersel waarin wordt aangegeven hoe de gebouwde omgeving in 2050 aardgasvrij verwarmd wordt.¹ In de Transitievisie Warmte is afgesproken om een besparingsprogramma op te stellen waarin wordt beschreven hoe inwoners worden ondersteund bij de isolatieopgave tot 2030. In dit besparingsprogramma (bijlage 1) zijn ook de uitkomsten van het Inwonerspanel Energiearmoede meegenomen dat begin dit jaar is uitgevoerd. Dit inwonerspanel is ingezet om te bepalen of er nog doelgroepen over het hoofd worden gezien in de aanpak van energiearmoede en om te bepalen welke ondersteuning inwoners wensen. In bijlage 6 is een factsheet opgenomen van de uitkomsten van dit inwonerspanel.

Het besparingsprogramma is opgesteld om al onze inwoners passende maatregelen te kunnen bieden voor de verduurzaming van hun woning. Ook creëert het een duidelijk overzicht voor uw raad, ons college en de ambtelijke organisatie. De nog aan te stellen energiecoaches kunnen dit besparingsprogramma ook als leidraad gebruiken. Dit raadsvoorstel gaat enkel over woningen. Voor bedrijven wordt op dit moment ook een subsidieregeling voorbereid om ondernemers te ondersteunen bij verduurzaming van hun pand.

Regelingen in het besparingsprogramma

Dit besparingsprogramma is een bundeling van alle regelingen waarmee de gemeente Eersel de komende tijd haar inwoners wil ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. Hierin zijn voor de volledigheid de energiecoaches en De Groene Zone Isoleren ook beschreven. Hierover heeft uw raad op 28 februari 2023 al een besluit genomen. Daarnaast zijn er in het besparingsprogramma een aantal nieuwe regelingen opgenomen waar met dit raadsvoorstel een besluit over genomen moet worden.

De hoeveelheid verschillende regelingen in het besparingsprogramma maakt van dit raadsvoorstel een complex geheel van beslispunten. Hieronder worden de verschillende regelingen kort omschreven. Een uitgebreide beschrijving van alle regelingen en hun onderlinge samenhang staat beschreven in het besparingsprogramma in bijlage 1.

Gemeentelijke subsidieregeling energiebesparende maatregelen

In het besparingsprogramma zit een gemeentelijke subsidieregeling voor eigenaar-bewoners van eengezinswoningen voor het laten aanbrengen en installeren van isolatiemaatregelen (spouwmuur, gevel, vloer/bodem, dak/zoldervloer en glas), warmtepompen en zonneboilers. In bijlage 2 van dit raadsvoorstel is de subsidieverordening toegevoegd.

Tijdelijke subsidieregeling voor woningeigenaren in energiearmoede

Verder is een tweede subsidieregeling onderdeel van het besparingsprogramma. Deze regeling is specifiek bedoeld voor eigenaar-bewoners van eengezinswoningen die leven in energiearmoede. Het verschil met de vorige regeling is dat bewoners in energiearmoede verregaand ontzorgd worden bij het treffen van isolatiemaatregelen. In bijlage 3 van dit raadsvoorstel vindt uw raad deze subsidieregeling.

¹ De Transitievisie Warmte is op 23 december 2021 door uw raad vastgesteld en is een verplichting die volgt uit het Klimaatakkoord.

Pilot aardgasvrije VvE

Voor inwoners van meergezinswoningen, zoals appartementen, beneden- en bovenwoningen, willen we vanaf 2024 een pilot opzetten voor het aardgasvrij maken van één VvE. Zo kunnen we ervaring opdoen met het verduurzamen van meergezinswoningen.

Particuliere verhuur

In het besparingsprogramma is een aanpak opgenomen om particuliere verhuurders en hun huurders te informeren over de mogelijkheden die zij hebben om hun woning te verduurzamen.

Sociale huur

Vanuit Woningstichting De Zaligheden (WSZ) een verzoek binnen gekomen voor ondersteuning in een project om alle slecht geïsoleerde woningen van WSZ versneld te verduurzamen (bijlage 4). We gaan het gesprek aan met WSZ om te kijken op welke manier en onder welke voorwaarden de gemeente Eersel hen kan ondersteunen.

Uitvoering van de regelingen

De uitvoering van de regelingen uit het besparingsprogramma vergen extra capaciteit. Hiervoor heeft het Rijk extra middelen vrijgemaakt. Het Plan van Aanpak inzet 'capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE) 2023 (bijlage 5) beschrijft hoe deze middelen worden ingezet.

Wettelijk en/of beleidskader

- *Klimaatakkoord*: In 2019 werd met het nationale Klimaatakkoord de afspraken van het Klimaatakkoord van Parijs verder uitgewerkt op vijf sectortafels: elektriciteit, industrie, mobiliteit, landbouw en gebouwde omgeving. Voor de gebouwde omgeving is afgesproken dat in 2050 alle gebouwen aardgasvrij verwarmd moeten worden en in 2030 de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen moeten zijn verduurzaamd.
- *Beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving*: Dit programma beschrijft hoe het Rijk de gebouwde omgeving versneld wil verduurzamen. Hierin is ook de extra ambitie van het Kabinet vertaald in concrete doelen. Het Rijk wil in 2030 2,5 miljoen woningen verduurzamen in plaats van de geplande 1,5 miljoen woningen uit het Klimaatakkoord. Hierbij ligt de nadruk op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen. Hierbij wordt uitgegaan van vijf actielijnen
 1. Gebiedsgerichte aanpak warmtetransitie;
 2. Individuele aanpak woningen;
 3. Aanpak utiliteitsgebouwen;
 4. Bronnen en infrastructuur;
 5. Innovatie in de bouw.
- *Nationaal Isolatieprogramma*: Met dit programma heeft het Rijk de eerste twee actielijnen uit het Beleidsprogramma versnelling gebouwde omgeving geconcretiseerd. Hierbij ligt de nadruk op de samenwerking met gemeenten, die bij deze actielijnen de regie voeren.
- *Duurzaamheidsbeleid 2017 – 2025*: Het duurzaamheidsbeleid beschrijft de stappen die nodig zijn om te komen tot een energieneutrale gemeente. Energiebesparing maakt hier een belangrijk deel van uit.
- *Transitievisie Warmte gemeente Eersel*: In de Transitievisie Warmte wordt beschreven hoe we invulling gaan geven aan de opgave om ervoor te zorgen dat in 2050 alle woningen in

onze gemeente aardgasvrij zijn. Eén van de hierin opgenomen vervolgstappen is het opstellen en uitvoeren van een besparingsprogramma.

Argumenten

Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel

1.1. *Het besparingsprogramma bevat maatregelen voor alle doelgroepen.*

In het besparingsprogramma is een doelgroepenanalyse gemaakt om te bepalen welke doelgroepen te onderscheiden zijn in de warmtetransitie. Dit is als basis gebruikt om voor elk van deze doelgroepen maatregelen te ontwikkelen om inwoners te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. Hierbij is onderscheid gemaakt op verschillende gebieden: koopwoningen en huurwoningen; particuliere huur of huur van een woningcorporatie; eengezinswoningen of meergezinswoningen; al dan niet sprake zijnde van energiearmoede bij de bewoner; de energetische staat van de woning. In het besparingsprogramma is per doelgroep uitgewerkt welke maatregelen er voor de verschillende doelgroepen beschikbaar zijn.

1.2. *Het besparingsprogramma bevat specifieke en generieke maatregelen.*

Het besparingsprogramma bestaat uit specifieke en generieke maatregelen. Specifieke maatregelen zijn slechts beschikbaar voor een beperkte doelgroep; ontzorging van woningeigenaren in energiearmoede en de pilot voor een aardgasvrije VvE (zie argument 1.3) zijn hier voorbeelden van. Generieke maatregelen, zoals de gemeentelijke subsidie voor energiebesparende maatregelen en De Groene Zone Isoleren, zijn beschikbaar voor meerdere doelgroepen.

1.3. *Het besparingsprogramma biedt ruimte aan een pilot voor het verduurzamen van Verenigingen van Eigenaren (VvE's).*

De verduurzaming van VvE's vraagt om extra inzet. Verenigingen van Eigenaren zijn appartementencomplexen of meergezinswoningen met verschillende eigenaren. Het (groot) onderhoud van dit complex wordt geregeld door de Vereniging van Eigenaren. Door deze ingewikkelde eigendomsconstructie is verduurzaming van deze complexen vaak een uitdaging. Ook de warmtetransitie van gebouwen met een VvE is een ingewikkelde opgave door het gezamenlijke eigenaarschap van een gebouw. Om te leren welke ondersteuning hierin het meest optimaal is biedt het besparingsprogramma de ruimte voor één pilot.

1.4. *Een gemeentelijke renteloze lening voor zonnepanelen heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte van al bestaande leningen.*

Op 3 november 2022 is bij de begrotingsbehandeling een motie aangenomen die het college oproept om te onderzoeken of het mogelijk is om een gemeentelijke renteloze lening in het leven te roepen voor de aanschaf van zonnepanelen. Er is op landelijk niveau al een vergelijkbare regeling voor huishoudens met een kleine beurs (Nationaal Warmtefonds). Door inwoners actief te verwijzen naar het Nationaal Warmtefonds krijgen inwoners met een kleine beurs de beschikking over een renteloze lening voor verduurzamingsmaatregelen, waaronder de aanschaf van zonnepanelen.² Inwoners met een verzamelinkomen boven de inkomensgrens kunnen hier ook aantrekkelijk lenen tegen een vooraf vastgesteld rentetarief.

Verder laten de beschikbare cijfers laten zien dat het aanschaffen van zonnepanelen voor particulieren steeds aantrekkelijker wordt. In 2021 had 28% van de woningen in Eersel zonnepanelen. Dit is aanzienlijk hoger dan het Nederlandse gemiddelde van 20% en is ook aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2017 (toen 8% in Eersel). Eersel staat er ook goed voor ten opzichte van buurgemeenten die subsidie op zonnepanelen hebben: in Bergeijk en Bladel

² Het Nationaal Warmtefonds hanteert op dit moment een renteloze lening voor huishoudens met een vastgesteld verzamelinkomen van maximaal € 48.625,-. Inmiddels heeft het Rijk besloten dat deze grens binnen afzienbare tijd wordt opgehoogd naar € 60.000,-.

hadden in 2021 respectievelijk 28% en 26% van de woningen zonnepanelen, met eenzelfde vertrekpunt in 2017.

Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024

2.1. De voorgestelde subsidieregeling is een uitvloeisel van de Transitievisie Warmte.

In de Transitievisie Warmte is een belangrijke rol weggelegd voor energiebesparing. Isoleren is de eerste stap naar een aardgasvrije woning en daarmee van cruciaal belang voor het halen van de ambities en doelstellingen. De subsidieregeling die voorligt aan uw raad, is bedoeld voor inwoners die de eerste stap gaan zetten (bijvoorbeeld spouwmuur- en dakisolatie), maar ook voor inwoners die al wat verder zijn (warmtepomp). De gemeentelijke subsidie is aanvullend op de ISDE-subsidie van het Rijk. Dit maakt het voor meer inwoners betaalbaar om grote energiebesparende maatregelen te nemen.

Deze subsidieverordening bevordert het treffen van isolatiemaatregelen waarmee ervoor gezorgd wordt dat meer woningen klaar zijn voor de stap naar aardgasvrij. In de Transitievisie Warmte staat beschreven dat tot 2030 de focus ligt op energiebesparing en het isoleren van woningen. Deze subsidieverordening is daarmee een gevolg en uitwerking van dat wat er in de Transitievisie Warmte is afgesproken.

2.2. Het inwonerspanel laat zien dat veel inwoners advies en ondersteuning willen voor het treffen van grote energiebesparende maatregelen.

Het inwonerspanel laat zien dat in Eersel het meeste behoefte is aan advies over grote energiebesparende maatregelen en ontzorgen bij het aanbrengen (27% van de respondenten). Deze subsidieregeling is een middel waarmee inwoners financieel ontzorgd worden bij het aanbrengen van isolatiemaatregelen. Daarnaast kan het in combinatie met advies van energiecoaches voorzien in de wensen die er leven bij de inwoners in onze gemeente.

2.3. Het subsidieplafond voorkomt een openeindregeling.

Subsidies zijn vraaggestuurd, wat betekent dat het vooraf niet duidelijk is hoeveel subsidieaanvragen er binnen zullen komen en hoeveel budget hiervoor benodigd is. Om die reden wordt er bij veel subsidieregelingen, waaronder ook deze, gebruik gemaakt van een subsidieplafond. Het subsidieplafond voor de huidige duur van de subsidieregeling bedraagt € 350.000,-. Indien het subsidieplafond is bereikt, worden nieuwe aanvragen op een wachtlijst geplaatst. Bij een afwijzing van een andere aanvraag of een ophoging van het beschikbare budget kunnen de aanvragen op de wachtlijst alsnog behandeld worden. Bij het bereiken van het subsidieplafond worden de betreffende aanvragers hier actief over geïnformeerd en ook uw raad wordt hiervan op de hoogte gebracht.

Tijdelijke subsidieregeling eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaars-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024

3.1. De tijdelijke subsidieregeling eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaars-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024 ondersteunt een doelgroep die behoefte heeft aan meer (financiële) ontzorging.

Deze subsidieregeling is specifiek bedoeld voor inwoners in een koopwoning met energiearmoede. Dit is qua omvang maar een beperkte doelgroep, maar de bestaande financiële regelingen komen maar zeer beperkt bij deze doelgroep terecht.³ Deze subsidieregeling is in het leven geroepen om deze doelgroep extra te ondersteunen. Door deze huishoudens te ondersteunen bij de eerste isolatiemaatregelen voor hun woning, kunnen ook zij

³ Dit blijkt onder andere uit een analyse van De Nederlandsche Bank 'Financiering voor de verduurzaming van de woningvoorraad' en een advies van de Nationale Ombudsman genaamd 'Ongelijke toegang tot de energietransitie'.

profiteren van de energietransitie en worden toekomstige financiële problemen voorkomen.

3.2. De subsidieregeling sluit aan bij het beleid van het Rijk om de doelgroep met energiearmoede extra te ondersteunen.

Het Rijk heeft sinds begin vorig jaar al aardig wat maatregelen genomen om energiearmoede tegen te gaan. De energietoeslag was een eenmalige tegemoetkoming van € 1300,- voor huishoudens met een verzamelinkomen onder 120% van het sociaal minimum. Daarnaast heeft het Rijk gemeenten budget beschikbaar gesteld om ervoor te zorgen dat de energielasten van deze doelgroep structureel verminderen.

Een groot deel van dit budget wordt nu gebruikt voor deze subsidieregeling. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarden die het Rijk aan de besteding van dit budget stelt.

3.3. We hebben de doelgroep voor deze subsidieregeling goed in beeld.

Vanaf juni 2022 konden inwoners energietoeslag aanvragen bij gemeenten. 548 huishoudens hebben de toeslag toegekend gekregen. Op basis van de laatste cijfers van het CBS blijkt dat er in 2021 ongeveer 573 huishoudens waren die zouden voldoen aan de voorwaarden van energietoeslag. Dit houdt in dat met de energietoeslag 2022 95,6% van deze doelgroep is bereikt. Voor deze huishoudens is bepaald wie voldoen aan de voorwaarden van deze subsidieregeling.

3.4. Isolatiemaatregelen leveren een grote bijdrage aan energiebesparing.

Door in te zetten op het isoleren van woningen, worden de middelen zo effectief mogelijk besteedt. Zo kan het aanbrengen van spouwmuurisolatie al zorgen voor een besparing op de energiekosten van enkele tientallen procenten. Dit is veel meer dan andere regelingen, zoals een witgoedregeling.

Inzet middelen ‘capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid’ (CDOKE)

4.1. Het plan van aanpak bevat de eerder vastgestelde vaste formatieruimte voor twee energicoaches.

Op 28 februari 2023 heeft uw raad besloten tot het toekennen van € 180.000,- uit de CDOKE-middelen voor het inzetten van twee energicoaches. Dit besluit is verwerkt in het voorliggende plan van aanpak.

4.2. De middelen in het kader van de CDOKE-regeling zijn toegewezen aan de gemeente Eersel voor capaciteit voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid.

De CDOKE-middelen mogen gebruikt worden voor de inzet van salarissen van medewerkers, salarissen van ingehuurde medewerkers en kosten voor werkplekken en het aansturen van deze medewerkers. Het plan van aanpak richt zich daarom volledig op deze drie kostenposten.

4.3. Alle gemeenten ontvangen tegelijkertijd de CDOKE-regeling en gaan op hetzelfde moment op zoek naar vaste capaciteit.

In de krappe arbeidsmarkt is het niet vanzelfsprekend dat vacatures ingevuld kunnen worden door benoembare sollicitanten. Omdat alle gemeenten in Nederland nu tegelijkertijd de CDOKE-middelen ontvangen, is de verwachting dat veel gemeenten op de arbeidsmarkt op zoek gaan naar dezelfde soort medewerkers. Vandaar dat het plan van aanpak voor 2023 zich ook op flexibele schil richt.

4.4. De middelen in 2023 flexibel inzetten geeft de tijd en ruimte om tot structurele invulling van de inzet van de middelen te komen.

Er komt de komende jaren nog veel op de gemeente af voor wat betreft klimaat- en energiebeleid. Dat vraagt om strategische personeelsplanning op dat vlak. Door de CDOKE-middelen in 2023 deels flexibel in te zetten voor projecten waarvoor extra capaciteit nodig is, ontstaat er dit jaar ruimte voor het opstellen van die strategische personeelsplanning.

Alternatieven

Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel

1.1. Besluiten om één of meerdere van de voorgestelde regelingen uit het besparingsprogramma niet uit te voeren.

Uw raad kan besluiten om één of meerdere van de voorgestelde regelingen in het besparingsprogramma niet uit te voeren en in plaats daarvan te focussen op de overige regelingen. Het idee achter het besparingsprogramma is echter dat al onze inwoners worden ondersteund met passende maatregelen. Door ervoor te kiezen om bepaalde regelingen uit het besparingsprogramma te halen, kunnen bepaalde groepen inwoners niet goed ondersteund worden. Met een keuze voor dit alternatief verdwijnt ook het doel van het besparingsprogramma; daarom raden we dit alternatief af.

1.2. Besluiten om wel een gemeentelijke renteloze lening voor zonnepanelen in het leven te roepen.

Het is mogelijk om wel een gemeentelijke renteloze lening voor zonnepanelen in het leven te roepen. Hiervoor zal de samenwerking aangegaan moeten worden met een organisatie zoals het SVn | Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk via waar meerdere gemeenten ook een duurzaamheidslening beschikbaar stellen. De gemeente kan dan de rentekosten voor de aanvrager vergoeden, waardoor de lening voor de aanvrager een renteloze lening wordt. Het enige verschil tussen een renteloze lening van het Nationaal Warmtefonds en een gemeentelijke renteloze lening is daarmee dat ook inwoners met hoge inkomens een renteloze lening kunnen krijgen. Vaak hebben deze inwoners echter genoeg spaargeld of leenruimte om zonnepanelen mee te financieren. Daarmee zou een keuze voor dit alternatief vooral betekenen dat de gemeente een renteloze lening aanbiedt voor inwoners met een hoog inkomen.

Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024

2.1. Ook zonnepanelen subsidiëren vanuit deze subsidieverordening.

Na een analyse van de verschillende duurzaamheidsmaatregelen en vergelijkbare subsidieverordeningen in andere gemeenten, heeft het college besloten om zonnepanelen niet extra te subsidiëren. Zo laten de cijfers zien dat de groei van zonnepanelen in Eersel de afgelopen jaren net zo snel is gegaan als in gemeenten zoals Bergeijk en Bladel, die wel een subsidie hebben voor zonnepanelen. In deze gemeenten gaat bovendien meer dan de helft van de beschikbare subsidie naar zonnepanelen. Een gemeentelijke subsidie op zonnepanelen zou daarmee een groot beslag leggen op het totaal beschikbare budget, terwijl de cijfers laten zien dat deze subsidie inwoners niet overhaalt om zonnepanelen aan te schaffen. Daarbij komt nog dat de terugverdientijd van zonnepanelen op dit moment vrij laag is. Sinds 1 januari 2023 is het BTW-tarief op zonnepanelen 0% en de salderingsregeling blijft ten minste tot 2025 nog volledig van kracht.

Risico's

Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024

2.1. Er komen meer subsidieaanvragen dan dat er budget beschikbaar is

Met een nieuwe subsidieregeling is het nog onduidelijk hoe groot de vraag zal zijn. Daarmee bestaat het risico dat er meer subsidieaanvragen komen dan vooraf verwacht. Om te voorkomen dat inwoners subsidie mislopen, houden we nauwlettend in de gaten hoe groot het resterend budget is. Wanneer het subsidieplafond eerder dan verwacht overschreden dreigt te worden, zullen wij uw raad hierover informeren en kan uw raad indien gewenst besluiten om aanvullende middelen beschikbaar te stellen. Ook is in de subsidieregeling opgenomen dat

aanvragen niet direct worden afgewezen wanneer het subsidieplafond bereikt is. Dit om te voorkomen dat inwoners subsidie mislopen, in het geval er niet direct extra middelen vrijgemaakt kunnen worden.

2.2. Controleren of een woning voldoet aan de vereisten voor extra subsidie is mogelijk lastig.

Slecht geïsoleerde woningen met een WOZ-waarde die lager is dan de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen in de gemeente Eersel, kunnen extra subsidie krijgen wanneer zij twee of meer maatregelen laten uitvoeren. Wanneer een woning geen vastgesteld energielabel heeft, is het echter lastig om vast te stellen of de woning wel slecht geïsoleerd is. Door het inbouwen van een aantal controlemaatregelen kunnen we voor de meeste woningen alsnog bepalen of de woning een slecht geïsoleerde woning betreft, maar het kan nog voorkomen dat enkele inwoners meer subsidie ontvangen dan waar zij eigenlijk recht op hebben.

Tijdelijke subsidieregeling eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024

3.1. Het vinden van een goede uitvoerder is mogelijk lastig.

Voor deze tijdelijke subsidieregeling zorgt de gemeente voor een uitvoerder. Hiervoor moet nog een aanbestedingstraject worden doorlopen. Door de grote vraag naar isolatiemaatregelen en de krapte op de arbeidsmarkt kan het voorkomen dat een uitvoerder niet genoeg ruimte heeft om de opdracht aan te nemen. In dat geval kunnen we de opdracht echter ook bij meerdere uitvoerders uitzetten en per isolatiemaatregelen een aparte uitvoerder selecteren.

Financieel

Veel van de regelingen die in dit besparingsprogramma uitgewerkt staan, kunnen (deels) worden bekostigd met middelen die we als gemeente van het Rijk ontvangen. Het restant kan worden gedekt uit reeds beschikbare middelen, zoals de bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds en het krediet 'Energiereductie en zon-op-dak'.

Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024

Voor de subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024 wordt uw raad gevraagd om een krediet van € 350.000,- beschikbaar te stellen en deze lasten te dekken middels een beschikking over de bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds.

Tijdelijke subsidieregeling eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024

De gemeente Eersel heeft in 2022 via de Specifieke Uitkering Aanpak Energiearmoede middelen toegekend gekregen om het energieverbruik van inwoners die leven in energiearmoede structureel omlaag te brengen. Op dit moment is hiervan nog € 151.624,- beschikbaar om in te zetten voor deze subsidieregeling. Aangezien uw raad deze Rijksmiddelen nog niet beschikbaar heeft gesteld, wordt nu voorgesteld om het budget Duurzaamheid voor zowel inkomsten als uitgaven met € 151.624,- te verhogen.

Om de hele doelgroep die in aanmerking komt voor deze subsidieregeling te kunnen ondersteunen en ontzorgen, vragen wij uw raad om € 90.168,- uit het krediet 'Energiereductie en zon-op-dak' beschikbaar te stellen voor deze subsidieregeling. Door de coronapandemie is het niet mogelijk gebleken om alle plannen uit het Plan van Aanpak Energiereductie en zon-op-dak uit te voeren. Door dit bedrag te bestemmen voor deze subsidieregeling komt het alsnog ten goede aan energie reducerende maatregelen bij een kwetsbare doelgroep.

Verdubbeling subsidies isolatiemaatregelen

In beide voorgenoemde subsidieregelingen is een verdubbeling opgenomen voor isolatiesubsidies voor slecht geïsoleerde woningen met een lager dan gemiddelde WOZ-waarde. Deze verdubbeling kan (voor het grootste deel) worden gedekt uit middelen die beschikbaar worden gemaakt door het Rijk middels de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie. De gemeente Eersel kan in 2023 aanspraak maken op ten minste € 270.100,-.

Onlangs is echter bekend gemaakt dat de beschikbaar gestelde middelen voor 2023 worden verhoogd. Helaas is het exacte bedrag nog niet bekend gemaakt, maar dit zal ongeveer € 400.000,- zijn voor 2023⁴. We vragen uw raad op dit moment om alvast € 270.100,- uit de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie beschikbaar te stellen voor de gemeentelijke subsidieregelingen voor isolatiemaatregelen. In de tweede bestuursrapportage 2023 zal bestemming voor het restant gevraagd worden.

Inzet middelen 'capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid'

Het Rijk stelt de komende jaren extra middelen beschikbaar aan gemeenten voor extra capaciteit voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Voor 2023 t/m 2025 is € 1.155.036,- toegekend. Het Plan van Aanpak inzet 'capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE) 2023 (bijlage 5) beschrijft op welke manier we deze extra middelen willen aanwenden. Van de in 2023 uitgekeerde rijksbijdrage van € 381.551,- is op 28 februari jl. € 180.000,- door uw raad beschikbaar gesteld voor de inzet van twee energiecoaches. Met dit voorstel vragen uw raad om de resterende € 201.551,- aan extra baten en lasten toe te kennen aan de uitvoering van het plan van aanpak inzet regeling CDOKE 2023.

Communicatie/Participatie

Na besluitvorming door uw raad zullen alle subsidieregelingen worden gepubliceerd in het Gemeenteblad. Ook zal de gemeentelijke website zodanig worden ingericht dat inwoners snel en makkelijk alle regelingen kunnen vinden die voor hen van belang zijn.

Voor de tijdelijke subsidieregeling 'eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024' dient nog een aanbestedingstraject te worden doorlopen. Wanneer dit traject (bijna) is afgerond, zullen alle inwoners actief worden benaderd met informatie over deze subsidieregeling.

Ook VvE's zullen actief worden aangeschreven wanneer we van start gaan met deze pilot. Over regelingen zoals De Groene Zone Isoleren en de subsidieregeling 'energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024' zal breed gecommuniceerd worden wanneer deze van start gaan, zodat zoveel mogelijk inwoners bereikt worden.

Ook de energiecoaches zullen een cruciale rol gaan spelen in het communiceren over de verschillende regelingen en het doorverwijzen van inwoners naar de juiste regelingen. Zij zullen bij inwoners aan de keukentafel zitten om hen te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. Hier kunnen zij de bewoner informeren over de verschillende regelingen waar deze bewoner gebruik van kan maken.

Planning

In de tabel hieronder staat schematisch weergegeven wanneer we starten met de uitvoering van de verschillende regelingen uit het besparingsprogramma.

⁴ Eerder heeft de gemeente Eersel een bedrag van € 270.100,- toegekend gekregen. Onlangs is bekend geworden dat dit bedrag ongeveer 1,5 keer zo hoog zal worden. Dat komt neer op ongeveer € 400.000,-.

Project	2023	2024	2025	2026 e.v.
De Groene Zone Isoleren				
Subsidiereregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024				
Tijdelijke subsidiereregeling energiearmoede				
Pilot aardgasvrije VvE				
Aanpak particuliere verhuur				
Verduurzamingsopgave WSZ				

De Subsidiereregeling energiebesparende maatregelen particulieren geldt in eerste instantie voor twee jaar (2023-2024), waarbij maatregelen die zijn uitgevoerd per 1 januari 2023 subsidiabel zijn. Een dergelijke subsidiereregeling is nieuw voor de gemeente Eersel. De ervaringen van omringende gemeenten helpen om te bepalen wat het effect van deze regeling gaat zijn, maar dit zijn geen harde feiten. Daarom wordt gestart met een tweejarige subsidiereregeling voor facturen met een datum vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024. Wanneer blijkt dat inwoners veel gebruik maken van de regeling, is ons voornemen om in 2024 uw raad een voor te stellen de regeling te verlengen.

We starten binnenkort gesprekken met WSZ om te kijken op welke manier en onder welke voorwaarden wij hen kunnen ondersteunen. Afhankelijk van het verloop van deze gesprekken, kunnen wij in de loop van 2024 met een voorstel naar uw raad komen.

Voor de tijdelijke subsidiereregeling voor woningeigenaren in energiearmoede dient nog een aanbestedingstraject te worden doorlopen om een geschikte uitvoerder te vinden die de energiebesparende maatregelen uit kan voeren. Naar alle waarschijnlijkheid kunnen we de regeling laten starten in kwartaal 4 van dit jaar.

In 2024 starten wij verder met de regelingen voor particuliere verhuurders en met de pilot voor het aardgasvrij maken een VvE.

Bijlagen

- Bijlage 1: 23.11451 - Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel
- Bijlage 2: 23.09668 - Subsidiereregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024
- Bijlage 3: 23.10315 - Tijdelijke subsidiereregeling eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024
- Bijlage 4: 23ik.0947 - Verzoek tot een bijdrage in de realisatie van de verduurzamingsopgave
- Bijlage 5: 23.10437 - Plan van aanpak inzet regeling 'capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE) 2023
- Bijlage 6: 23.11450 - Factsheet Inwonerspanel Energiearmoede

Eersel, 30 mei 2023

Burgemeester en wethouders van Eersel
secretaris

burgemeester

De heer ing. H.M.L. Offermans

De heer drs. W.A.C.M. Wouters

Raadsbesluit

R23.041

Onderwerp: Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 30 mei 2023;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 20 juni 2023;

gelezen de aanvulling op het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 juni 2023;

b e s l u i t :

1. Het Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel vast te stellen, waarmee:
 - een gemeentelijke subsidieregeling wordt opgezet voor eigenaar-bewoners van eengezinswoningen;
 - eigenaar-bewoners van eengezinswoningen in energiearmoede extra ondersteuning en ontzorging ontvangen bij het verduurzamen van hun woning;
 - wordt besloten om geen renteloze lening voor zonnepanelen in het leven te roepen;
 - in 2024 een pilot wordt opgestart met één Vereniging van Eigenaren (VvE) in de gemeente Eersel om hun complex verregaand te verduurzamen;
 - particuliere huurders en verhuurders geïnformeerd gaan worden over de mogelijkheden die zij hebben om hun woning te verduurzamen;
 - het gesprek met Woningstichting De Zaligheden wordt aangegaan over de versnelde verduurzaming van hun slecht geïsoleerde woningen in de gemeente Eersel;
 - de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie wordt ingezet voor de uitvoering van de subsidieregelingen 'energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024' en 'eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024' en waarvoor het budget Duurzaamheid voor zowel de inkomsten als uitgaven met € 270.000,- wordt verhoogd.
2. De 'Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024' vast te stellen en
 - daarmee de gemeentelijke subsidieregeling uit beslispunt 1 mogelijk te maken;
 - daarvoor een krediet van € 350.000,- beschikbaar te stellen waarvan de lasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds.
3. De 'Tijdelijke subsidieregeling eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024' vast te stellen en
 - daarmee het extra ontzorgen van particuliere woningeigenaren in energiearmoede uit beslispunt 1 mogelijk te maken;
 - daarvoor de resterende rijksmiddelen van de Specifieke Uitkering Aanpak Energiearmoede, zijnde € 151.624,- beschikbaar te stellen en daarvoor het budget Duurzaam te verhogen voor zowel de inkomsten als uitgaven;
 - daarnaast € 90.168,- uit het krediet 'Energiereductie en zon op dak' in te zetten.

4. Het Plan van Aanpak inzet 'capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE) 2023 vast te stellen en daarvoor:
 - Het budget duurzaamheid met € 201.551,- te verhogen voor de uitvoering van het Plan van Aanpak en deze uitgaven te dekken uit de specifieke rijksuitkering CDOKE.
5. Gelet op de punten 1, 2, 3 en 4 de 23^e begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 4 juli 2023

De raad van de gemeente Eersel
de griffier,

de voorzitter,

J.W.G. van Bree

drs. W.A.C.M. Wouters